

Коняка та осел

Генріх Гейне

По рейках, немов блискавиця прудка,
Гнавсь паровоз моторний,
Маяв над щоглою-димарем
Дим, наче прапор чорний.

Поїзд промчав повз обійстя якесь,
Де біла коняка стояла,
За тин задивившись, а поруч осел
Жував будяччя помалу.

Довго дивилася поїзду вслід
Шкапина і враз, лякливо
Здригнувшись, промовила сумно вона:
"Мене потрясло оце диво!

Якби від породи уже не була
Коняка така я біла,
То, певне,— о господи! — шкура моя
Від ляку б цілком побіліла.

Готує недоля жахливий удар
На нашу породу конячу.
Я — біла коняка, але майбуття
Для себе я чорне бачу.

Нас, коней, заб'ють конкуренти страшні —
Оці парові машини.
Тепер у поїздки та мандри людей
Везтимуть залізні тварини.

Тож людям для мандрів і виїздів їх
Ми будемо не до речі,-
Сіно, прощай! Овес, прощай!
Хоч загибай з голоднечі!

Серця людей — немов граніт.
Задурно людина ніяка

Не дасть і шматочка. Ще й геть прожене,-
І з голоду згине коняка.

Не можемо ні красти, ні лізти в борги,
На їхню людську манеру,
Не вмієм влещати, як люди чи пси,
Тож нас віддадуть шкуродеру".

Зітхаючи, скаржиться кінь отак,
А довговухий тим часом
Жер преспокійно свої будяки,
До їдла будучи ласим.

Він морду собі язиком облизав
І став говорити шкапині:
"Не хочу думками про майбуття
Сушити собі голову нині.

Для вас, гордих коней, можливо, уже
Загрозливі дні недалекі,
А ми, тихомірні осли, в майбутті
Не бачимо небезпеки.

Вам, білим, буланим, рудим, вороним,
Таки доведеться загинуть,
А нас, віслюків, клята пара ота
З своїм димарем не замінить.

Які б не розумні машини були,
Що їх побудують люди,
Але віслюкові за всяких часів
Життя забезпечене буде.

Ні, бог не покине слухняних ослів,
Які свій обов'язок знають
І так, як їх предки побожні, щодня
Вантаж до млина тягають.

Мірошник працює, меле млин,-
Тяжкі лантухи мучиці
Везу до пекарні, де пекар пече

Для люду хліби й паляниці.

Такий кругообіг природи, в яким
Крутитися світові звично,
І так, як незмінна природа, осли
Незмінні лишаються вічно".